7.1.2022 מס' 9 עלון קיבוץ כפר מסריק ה' שבט תשפ"ב

הד הנעשה

שנה שמונים ושמונה * מס' 2595

שלום לכם. לצערי הנושא החם והדחוף ביותר הוא התפשטות גל האומיקרון והקורונה בכלל. מבוגרים וילדים, בית עזר וחיילים כולם בתוך המגפה וכולם שואלים עד מתי ומה יהיה? צח"י המקומי ביחד עם הנהלת הקהילה מעבירים הנחיות והוראות מדי יום. מה שיקבע בסופו של דבר הצלחה או כישלון תהיה המשמעת ובעיקר האחריות שכולנו נגלה בהתנהגות ושמירה על הבריאות ועל החיים.

ועכשיו תשמעו סיפור: לקראת סוף דצמבר התארחו בתיירות שלנו שלוש נשים. התברר שאחת מהן - רותי - היא בתה של יפה ירקוני ז"ל. נזכרתי שלפני כעשר שנים הופיעה בהד הנעשה רשימה שהכין עמית קורן המיוחד שהיה בין יפה לקיבוץ שלנו. סיפרתי את הדבר לאורחות והן התרגשו עד דמעות. הסתבר שיומיים קודם לכן ציינה רותי את יום הולדתה של יפה (בקריסמס) ויומיים מאוחר יותר היא תציין 10 שנים למותה של יפה (בסילווסטר). כאמור ההתרגשות היתה גדולה והן ביקשו להגיע שוב לקיבוץ ולהיכנס לארכיון ולחפש עוד תמונות וקטעים שקשורים ביפה ובקיבוץ. בעמוד הבא תוכלו לראות את הדף שהתפרסם לפני עשר שנים כאשר נודע על מותה של יפה ירקוני.

ועוד סיפור חם מהתנור: בשעה שישבתי וערכתי את העיתון סביב עשר בבוקר, קיבלתי קריאה בהולה להגיע (כעיתונאי מקומי) לאזור הפאב הישן ליד הלול. התייצבתי מיד ומה שראיתי היה המון ניידות משטרה ואופנועים משטרתיים וכמובן המון לובשי ולובשות מדים. אחרי חקירה קצרה התברר שרכב חשוד ניסה להימלט משוטרים בעכו וניסה לדרוס אותם ובמהלך המרדף אחריו פתח גם בירי לעבר השוטרים (שיקגו באמצע היום). בסוף המרדף נכנס הרכב לכפר מסריק ומצא מסתור מאחורי הפאב אלא שהשוטרים שהיו בעקבותיו הגיעו מיד למקום וכל נוסעי הרכב - ארבעה במספר – כולל אישה אחת – נעצרו והובלו למעצר. ההתרגשות בחצר היתה גדולה אך מהר מאד חזרנו כולנו לשגרה.

ניידות ושוטרים ליד הפאב המקומי

שבת שלום ו... שנשמע גם מכם. אברהם

שלמה טל	2.1.1987
לאה דורון	4.1.1991
שאול שדה	4.1.2020
אריה הללי	5.1.1993
רחל הרץ	4.1.2001
ברקה לויתן	6.1.1996
זיוה שטנגר	7.1.2004
יצחק פטיש	8.1.2002
שושנה בין	8.1.2020
איתן שמעון	9.1.2020
אוסקר פרם	10.1.1939
אריה לייבל	12.1.1952
פירחה קראוס	12.1.1983
משה מנהיים	12.1.2016
ברוך שמאלי	15.1.2008
דב רחמן	16.1.1973
רחל רחמן	16.1.2003
רחל גרשוני	16.1.1988
משה גלעדי	16.1.2007
נתן בארי	18.1.1967
רפאל בן-זאב	20.1.1996
מרים בורנשטין	24.1.1992
עוזיאל לביא	24.1.1983
יצחק דץ	24.1.1994
צילקה בירק	24.1.2003
מרים בלומנפלד	27.1.1993
שלמה שטרן	27.1.1998
זהבה שטיין	27.1.2000
שולה דוכס	29.1.1979
רבקה מוריל/מוסקוביץ	29.1.1995
קובה לייבל	28.1.2002
לאה שטיין	30.1.1991

דש מהעבר מחווה ליפה.

ביום ראשון – 1.1.2012 הלכה לעולמה הזמרת – **יפה ירקוני** ז"ל. אנחנו מקדישים את מדורנו הפעם לזכרה של יפה.

אנחנו מביאים את המדור ומזכירים לעצמנו את הקשר האישי של הקיבוץ בעברו הרחוק עם דמותה של יפה.

חגיגות קציר העומר אביב 1945

חמש שנים לאחר העלייה על הקרקע נחוג ברוב עם חג הקציר. היה זה מופע מושקע עם מסכת דרמטית, תפאורות של מאיר מוזס, מופע מחול מרהיב בהשתתפות כמעט כל החברים, המופע כלל שחקנים ידועים מבחוץ (סלבס...) והכוריאוגרפיה היתה של **יפה אברמוב-ירקוני** - אז רקדנית בלט בלהקת גרטרוד קראוס. לימים הפכה לזמרת ואף זכתה בפרס ישראל. אותו זמן השתוללה באירופה המלחמה. הבריגדה נלחמה באיטליה ויוסי גוסטין, בעלה הראשון של יפה, נהרג בקרב על נהר הסניו בסוף מרץ שנת 45. יפה שמרה בסוד את נישואיה הראשונים ואלמנותה, מבנותיה שנולדו לה ולבעלה השני שייקה ירקוני, והדבר נודע להן בדרך מקרה לאחר שנים רבות.
פסטיבל חג הקציר נערך בשדה שבין חדר האוכל ל"בית האדום".

ההכנות לחג: בתמונה מימין – מאחור: "הרקדן" שרגא קליין
ליד הפסנתר: יפה אברמוב ירקוני
ברקע: אהרון כץ והילדים: ישי שמאלי (לבן) ואמנון ליסאי.

בתמונה למטה: טכס הקציר יצחק פטיש, צמרת פרנקל, ילדי הגן, רחל קליין ומונק לשד

עיבוד התמונות ודברי הסבר:
עמית קורן.

ישיבת ההנהלה החברתית
מיום 19.12.2021

<u>נוכחים:</u> עמי זינגר, רחלי שדה, הראל כהן, הגר דוכס, אבי בלן, עפר מסד, לימור בוכריס, ליאת בירק, איציק עוזר, נופר מעין, ירון רייז

1] **<u>רכז צוות פרט</u>**

- דודו גינת מרכז את צוות פרט כבר הרבה שנים וביקש כבר לפני שנה לסיים את תפקידו. עקב השיוך ודיוני פרט שהיו, דודו המשיך עוד השנה.
- **רון כהן** הסכים לקחת על עצמו את התפקיד

החלטה: מאושר מינויו של רון
ההנהלה החברתית מודה לדוד על ריכוז הצוות ברגישות ובאחריות בכל השנים בהם היה בתפקיד.

2] <u>תקציב קהילה 2022</u>

*מצטרפת מירב רשף – מנהלת הכספים

- עברנו על תקציב הקהילה 2021 וסיכום 10 חודשים (1-10/2021) ושמענו הערכות לסיום השנה.
- הוגש לדיון תקציב לקהילה 2022
- אישור התוכנית לקראת שיחת קיבוץ

החלטה: מאושר

***המצגת המפורטת נשלחה לחברים לקראת השיחה ולא ניתן להכניסה להד הנעשה**

ינואר 2022

1] <u>תכנית 2022</u>:

- תכנית הקהילה הוצגה בשיחת הקיבוץ <u>ואושרה בקלפי</u>. גם עדכון המודל שנדרש לו רוב מיוחד אושר ברוב גדול.
- השלמת תכנית העסקים ובחירת ההנהלות, תוצג בשיחת קיבוץ הקרובה בסוף ינואר לאישור.

2] <u>שביל מחבר יישובים</u> –

- שביל הליכה ואופניים שעובר בין כל יישובי המועצה מטה אשר - מגיע לאזור הדרומי של המועצה, הקטע שעובר לאורך החילזון ייכנס דרך ברכות הדגים, לשער המזרחי שלנו ודרך הכיפה הכחולה עד אולם נעמן.
- במסגרת העבודות לשיפור השביל יבוצעו בחודש הקרוב הפעולות הבאות:
שילוט המסלול והסברים, הרחבת השביל כדי שיתאים גם לקלנועיות ואופניים בדרך למרפאת נעמן, טיפול במעביר המים בתעלה שחוצה את השביל ממתחם נעמן לכיפה הכחולה, שדרוג הפרגולה ועמדת התצפית בגבעת הדייגים. ברגע שיוכרז על השלמת הביצוע - כולם מוזמנים לטייל בשביל וליהנות ממנו – ברגל באופניים ובקלנועית.

3] <u>סקר שביעות רצון</u> –

- סקר אינטרנטי יישלח דרך קישור לכל חברי הקיבוץ
- אנחנו מבקשים להקדיש זמן ומחשבה לסקר

4] <u>דפי תקציב</u> –

- דפי התקציב יישלחו במייל.
- החודש - דפי התקציב המודפסים יחולקו גם בתאי הדואר וישלחו במקביל גם במייל. מהחודש הבא ישלחו רק במייל (למעט חברים שפנו להמשיך לקבל בתאי הדואר או שאין להם מייל).

5] <u>קורונה</u> –

- דפי עדכון הקורונה של צח"י חוזרים לשגרה ויישלחו כל כמה ימים בהתאם למצב הקיבוץ והנחיות המשתנות של משרד הבריאות.
- ישנה חשיבות רבה לעמוד בהחלטות ובהנחיות לצמצום התחלואה ועצירת שרשרת ההדבקה.
- אנחנו מנסים כמה שניתן לשמור על שיגרת חיים לצד הקורונה.

6] <u>שפעת העופות</u> –

- שפעת העופות מתרחבת מאד בארץ.
- אנחנו חוזרים ומזכירים לכולם – מבוגרים וילדים - להיות ערניים ואם נתקלים בעופות מתים ברחבי הקיבוץ ליידע את ערן אביזמר באופן מיידי.
- בטיולים באזור המדגה ונחל נעמן לא לגעת בעופות ולא בחיות שונות.
- מצורף פרסום רשמי של רשות בטבע והגנים.

הגר דוכס

עץ פקאן בשלכת

שיחת קיבוץ מיום
30.12.2021

*השיחה התקיימה במועדון ובזום במשולב

<u>סדר היום:</u>

1. הצגת תכניות עבודה ותקציב הקהילה לשנת 2022 במצגת מפורטת, לקראת הצבעה בקלפי.

עיקרי השינויים בתקציב:

<u>כללי:</u>

- תקרת מס איזון ירידה ל- 2500 שח'
- שינוי היחס בין הנמוך ביותר לגבוה ביותר ל- 1:2.5 (במקום 1:2)
- העלאת מס הקהילה ב 15 ₪ לחבר/ה (במקום 630 שח' ל- 645 שח' לחבר)
- העלאת מס הקהילה ב 30 ₪ לבית אב בעצמאות כלכלית
- עדכון ההשלמה לפנסיה לפנסיונרים אלמנים/יחידים

<u>בריאות</u>

מרפאת שיניים:

- עליה ל 80 ש"ח לחודש בביטוח, תוספת של 5 ₪
- השתתפות עצמית של 35% בעלות טיפול, (במקום 30%) עליה ב 5%

<u>שיכון:</u>

- מעבר למודל איזונים בתהליך השיוך וביטול תקציב סל הדירה
- העברת אחריות אחזקת הבית ב- 100% לחבר

<u>שירותים ומוניציפלי:</u>

- ביטול הקצבת הקהילה לסידור הרכב

תקשורת טריפל - חיוב 80 שח' לבית אב (עלייה ב- 10 שח') – **כחלק מעלות העברת הקיבוץ לסיבים אופטיים.**

<u>להלן הערות לאגפים שעלו במהלך השיחה:</u>

- מרפאת שיניים – יש להרחיב את אוכלוסיית מבוטחי מרפאת השיניים. לפרסם בהד הנעשה את השירות הניתן ויתרונותיו.
- מרפאת שיניים – לבדוק חיבור עם עין המפרץ
- <u>תרבות</u>, מועדון לחבר - מיקוד תפקיד ניהול המועדון
- מעבר פעילות המתנ"ס ליישובים לתוך הקיבוץ. חשוב שחברים יירשמו ויקחו חלק בכדי שנוכל לקיים זאת בתוך הקיבוץ.
- לבחון הקמת גופי תרבות פעילים לאורך השנה: תאטרון, מוסיקה וכו'
- <u>חינוך, אופק</u> - חיזוק הקשר בין אופק לקיבוץ. הזמנת המנהלת החדשה להיכרות הדדית - אתה ושלה - עם הקיבוץ, פרסום מידע קבוע מאופק בהד הנעשה
- <u>רווחה</u> – חיזוק שירותי תחזוקה לוותיקים. הסבר נוסף על השירות שנותנת המועצה בנושא. לא כל הוותיקים בתוכנית.
- <u>שיכון</u> – מתן פתרונות והסכמי מסגרת עם ספקי שירות לאחזקת הדירות
- לבחון רף כספי לסיוע של הקיבוץ לבלאי שלא מכוסה ע"י הביטוח (תשתיות בתוך הבית)
- לקדם את נושא בניית ממ"דים בצורה מרוכזת
- <u>תשתיות</u> – טיפול בבעיות מדרכות בתוך הקיבוץ
- תשתיות/תב"ע – בחינת כביש הכניסה לקיבוץ ויצירת הפרדה בין הכניסה לאזורי המגורים לאזורי התעשייה
- טיפול בסוללה האקוסטית שאין עליה עדיין גינון
- <u>הנה"ח</u> – שיפור בתקציבי החברים. הדף אינו ברור ונדרש שינוי

הערות נוספות להצגת תכניות העבודה והתקציב:

- יש לשנות את פורמט ההצגה ולדון בעיקרי הדברים ובשינויים בלבד
- חשוב לברך על העשייה הרבה והעבודה שנעשית במגבלות התקציב.
- מורגש כי יש רצון להנגשת החומר לכל החברים אם ב"מקומי" ואם בשיחות הקיבוץ.

החלטה:

האסיפה מאשרת את תוכנית העבודה והתקציב לשנת 2022 ומעבירה לאישור הקלפי המזכירים.

מכתב רשמי של שגריר צ'כיה בישראל שנשלח לקיבוץ אחרי ביקור משלחת מכובדת מהסנט הצ'כי שבאה במיוחד לפתוח תערוכה מתמונות חייו של מסריק. המשלחת התקבלה ע"י צוות התיירות, אברי פישר והמזכירים. (מוגש בתרגום חופשי)

מרטין סטרופניקי – שגריר **תל-אביב** **10.11.2021**

חברים יקרים מכפר מסריק

אני מבקש להביע את תודתי העמוקה על הארגון המוצלח של הביקור שהתקיים לאחרונה ע"י הועדה הלאומית לכלכלה, לחקלאות ולמשלוחים, מטעם הסנט הצ'כי בקיבוצכם.

התכנית שהכנתם עבור המשלחת רמת הדרג, בהובלת סגן יו"ר הסנט הצ'כי מר. ג'ירי אוברפאלצ'ר, היתה לא פחות ממעולה.

הביקור שפך אור על הקשרים ההיסטוריים של כפר-מסריק עם הרפובליקה הצ'כית והתכנית שהכנתם הוכיחה שהקשרים הללו קיימים וחיים גם כיום.

מר אוברפאלצ'ר התכבד לפתוח את התערוכה המוקדשת לחיי תומש גאריג מסריק הנשיא הראשון של צ'כוסלובקיה וגם לטעת עץ לצידו של העץ שניטע בעבר ע"י ואצלב האבל – הנשיא הראשון של הרפובליקה הצ'כית.

היה זה מעניין מאד עבור כל המשלחת ללמוד על הדרך הייחודית והמיוחדת של החיים בכפר-מסריק ועל המאמץ המתמשך שאתם משקיעים בפיתוח הקהילה והמורשת שלכם.

אני אישית וכל צוות השגרירות של צ'כיה, מצפים להמשך שיתוף הפעולה בינינו.

"האמת תנצח"
חברי כפר מסריק **לא** גירשו את ערביי האזור ולא לקחו את אדמתם

לפני התייחסותי לעבודתו הסמינריונית של **אור רייז** ביקשתי וקיבלתי את העבודה המלאה שכתב ושהוגשה לאוניברסיטה .

העבודה אכן מנוסחת היטב, מציגה את עיקרי הממצאים שאור ביקש להציג, עבודה טובה.

סוגיית נטישה ו/או גירוש ערביי ישראל ב-1948, נמצאת בחילוקי דעות, יש הרבה מאד עדויות, ועל כן אצטמצם רק למה שלידיעתי ודעתי היה באזורינו.

אבל בראשית הדברים, ובעיקר על רקע מצבנו היום, חשוב להדגיש שמלחמת העצמאות הייתה מלחמה קשה ביותר. מלחמה על הבית ובתוך הבית, מלחמה לחיים ולמוות, וכפי שהערבים עצמם אמרו הם "יזרקו אותנו לים".

היא החלה בהתקפות של ערביי ישראל על צירי התנועה, ועל הישובים הסמוכים לישובים ערבים. כוחות ההגנה שלנו עסקו בהגנה על הישובים, בהבטחת צירי התנועה ("שיירות") ובהתארגנות למאבק העיקרי.

המלחמה פרצה כ-3 שנים אחרי סיום מלחמת העולם השנייה, כשבאירופה מתארגנים יהודים, שארית הפליטה, שלא יכלו לחזור לבתיהם מלפני המלחמה, הם מנסים בכל דרך להגיע לארץ ישראל, ואלה שמגיעים, הבוגרים שביניהם מגויסים לכוחות ההגנה להילחם על קיומה של מדינת ישראל.

כשאני מזכיר את "השיירות" שנועדו לספק מזון לישובים היהודים, חשוב להזכיר את שיירת יחיעם שיצאה ב-27 במרץ 1948 להביא אספקה לקיבוץ, נחסמה, הותקפה על ידי תושבי הכפרים הסמוכים, ונהרגו בה 47 לוחמים.

כמו במקרה, למחרת פרסום עבודתו של אור בהד-הנעשה בשבת 25/12/2021, הייתה ברדיו תכנית התחקיר המרגש של **יצחק נוי** על כיבוש קיבוץ ניצנים, בה נהרגו 33 חברים ולוחמים, ביניהם האלחוטנית הגיבורה מיכל בן ארי. בתכנית הוזכר גם שבקרבות מלחמת העצמאות נכבשו יותר מ-30 ישובים יהודים, ביניהם 4 הקיבוצים בגוש עציון, כשמאות מתושביהם נהרגו באכזריות רבה, וחלקם נלקחו בשבי.

אני מזכיר את הדברים כי במלחמה על ישובים אזרחיים יש שלוש אפשרויות – שהישובים ייכנעו, שהתושבים יילקחו בשבי, שהתושבים (אלה שנלחמו) יהרגו.

התושבים הערבים, בעיקר בישובים הכפריים, לא הגנו על עצמם ולא נלחמו. הייתה לחימה בערים, באזורינו בעכו ובחיפה, אבל לאחר נפילתם, החלה בריחה של שאר התושבים, ובכלל זה הישובים הכפריים הסמוכים אלינו.

באזור שלנו, למרות שצבא ההצלה של קאוג'י כבר היה באזורנו - הוא התמקם בתל כיסן, רוב היישובים נכנעו כשראו את שיירות צבא ההגנה שלנו – כפר יאסיף, אבו סנאן, סכנין, עראבה, דיר חנא ועוד רבים.
אישית, שמעתי ממרדכי שכביץ (איש מודיעין של ההגנה שמוזכר בעבודתו של אור) איך הצטרף ללסקוב מפקד חטיבה 7 ועסק ביצירת בהלה וגרימת כניעה של הכפרים.

אבל רבים ברחו, בכלל זה רוב תושבי אל דמון, והבדויים משבט אלע'וארנה, שהיו בסמוך לקיבוצנו.

בשלב ראשון הרסו את הכפרים שבהם הייתה לחימה, כמו בירווה (היום אחיהוד, יסעור) מע'אר, וכנראה גם אל דמון. בהמשך על פי מדיניות של מדינת ישראל הרסו מאות ישובים שהערביים נטשו וברחו ללבנון ולירדן. ישראל הייתה זקוקה למקומות אלה

להקמת ישובים חדשים עבור העולים הרבים שנשארו ללא בית, ללא משפחה, וללא רכוש אחרי מלחמת העולם הנוראה (650 אלף עולים מאירופה בלבד).

אדמות התושבים הערבים שנטשו, הועברו בהתחלה לעיבוד ראשוני של הישובים/ קיבוצים הסמוכים, אולם תוך זמן קצר ועל פי החלטות מסודרות של המדינה, הוגדרה משבצת הקרקע של כל ישוב, כולל הישובים החדשים שהוקמו לעולים יהודים שהגיעו לארץ.

לפי הנאמר בעבודה של אור (אני מצטט) – "ב-18 ליוני נכבשה שורה של כפרים, אשר לפי כוחות צה"ל היו עזובים בחלקם מיושביהם, ביניהם הכפר אל דמון".

ו "ב-23 באפריל, מרדכי שכביץ, קצין המודיעין המצוין לעיל, מעדכן את וייץ כי ערב אלע'וארנה, יצאו ברובם מהמפרץ ונותרו רק 15-20 גברים....".

ובאשר לקיבוץ כפר מסריק

לכפר מסריק הייתה משבצת קרקע של יותר מ-3,000 דונם. באזור הקיבוץ (קיימות מפות מסודרות מאותן שנים) ברובם שטח שנרכש ע"י קק"ל וחלק קטן, אדמות מדינה שהוגדרו כחלק מאדמות הקיבוץ.

שבט ערב אלע'וארנה (בדויים נודדים), חלקו של השבט ישב באותה תקופה ליד קיבוצנו מערבית לבריכת השחייה. הם היו מסתובבים בכל השטחים מסביב לקיבוץ ואנחנו כילדים היינו בקשר איתם דרך גדר הקיבוץ.

אולם, חשוב להדגיש שמקום שהייתם ליד הקיבוץ <u>היה על משבצת הקרקע של הקיבוץ</u>, ועל כן עם תחילת המלחמה, ויצירת נוכחות ישראלית, הייתה חשיבות והצדקה מלאה להבטחת האדמות שהוגדרו כאדמות הקיבוץ. אנשי שבט ערב אלע'וארנה, היו פולשים לשטחנו. באותה תקופה התנהלו גם משפטים בין הקיבוץ לבין תושבים ערבים בחלקים נוספים של שטח הקיבוץ (לפי העדויות הכתובות, ידנו הייתה על העליונה במשפטים אלה) ועל כן נכון היה שבמצב של מלחמה, מסדירים זכויות שניתנו לקיבוץ על פי הנהלים שהתקיימו בתקופת המנדט האנגלי.

באשר לכיבוש הכפר אל דמון, ובריחת תושביו, לא היה לחברי קיבוץ כפר מסריק כל קשר אליו. כיבוש הכפר, כפי שתואר היה חלק במבצע "דקל" להרחיב את השטח שבשליטת ישראל ולהבטיח שתושבי הכפרים לא יפגעו בתושבים ישראלים, וכפי שכבר הוזכר לעיל, ישובים ערבים שנכנעו, תושביהם נשארו, ואלה שנלחמו ו/או ברחו , הגיעו למצב שהכפר נכבש ובהמשך כשכבר לא היו בו תושבים, והם נהרסו עד היסוד.

לאחר נטישת רבים מתושבי כפרי האזור, בכללם תושבי אל דמון נעשתה חלוקה של שטחי העיבוד באזור (נכון וסביר שכל קיבוץ היה מעונין לקבל שטח יותר גדול לעיבוד) ובהמשך נעשתה הגדרה חדשה של מדינת ישראל, על פיה נלקחו מהקיבוץ אדמות שהיו בחוזה החכירה החתום שלנו עם קק"ל וקבלנו אדמות אחרות שבעבר היו אדמות של ערבים.

הזכרתי שהיו לנו חוזים על כ-3,000 דונם לפני המלחמה, ואחרי המלחמה לאחר הסדרת משבצת הקרקע, חתמנו על חוזה של 4,200 דונם (כולל החלפת אדמות).

חשוב להזכיר, שכל השנים, כולל לפני מלחמת העצמאות היו לנו יחסים מאד טובים עם תושבי האזור הערבים. (אני זוכר כילד, השתתפתי בפגישה עם תושבים ליד דמון, "חפלה" יחד עם "המוכתר" שלנו אהרון קישוני).

בשנות ה-50 הראשונות התארגנה קבוצה של ערבים, במסגרת "נוער ערבי חלוצי", שחיה בקיבוץ מתוך כוונה להכיר חיי קיבוץ ואולי להקים צורת חיים כזו. כל השנים, במשך עשרות שנים, חברי הקיבוץ, בעיקר **דב רחמן וג'ניה בן ערב** טיפחו את היחסים והקשרים עם ערביי האזור.

<u>ומכל זה בהתייחס לדברי הסיכום של אור:</u>

1. תהליך ההשתלטות על הקרקעות היה חלק ממדיניות מתוכננת ומבוקרת של

ההנהגה הישראלית (כדברי אור) אכן היה כזה. ונכון היה לעשותו בתנאים שהוסברו לעיל בתחילת דברי וטוב שנעשו.

2. לחברי כפר מסריק לא היה קשר ישיר לפעולות שנעשו באל דמון.

3. עידוד של ערביי ערב אלע'וארנה (אם בכלל הייתה פעולה כזו) לנטישת המקום בו נמצאו, גרמה לפינוי אדמות שהיו חלק מהמשבצת הרשמית של כפר מסריק.

ומכל זה, המסקנה האחרונה של אור בסיום העבודה:

"ההבנה שאותו רווח של הקיבוצים, מהם אני ומשפחתי ושאר חברי שני הקיבוצים נהנים עד היום, הגיע בעקבות עוול של גירוש בני אדם מבתיהם...."

מסקנה זו אינה נכונה. לא נעשה לערבים עוול, הם אלה שתקפו את יישובינו ואת שיירות האספקה, ואת כוחות ההגנה שלנו.

חניכי תנועת חלוצים ערבים במסדר

ניצחוננו במלחמת העצמאות, היה במחיר מאד כבד - 6,000 קורבנות של ישראלים ועשרות אלפי פצועים ונכים לכל ימי חייהם.

מלחמה זה לא משחק ילדים, שבסיומה חוזרים לקווי ההתחלה ומתחילים מחדש. צריך לראות את ההתרחשויות בעשור החמישי של המאה ה-20, מלחמת העולם ה-2, ומלחמת העצמאות של עם ישראל כמקשה אחת.

הקיבוצים באזור נהנים מקיומה של מדינת ישראל, ומהאפשרויות שהיא נתנה להם לבסס את כלכלתם, גם מחקלאות אבל בעיקר מתעשייה. הוכחנו שמקימי הקיבוצים צדקו בהחלטתם לעלות לארץ ולהקים את ביתם כאן, ואנחנו יכולים וצריכים להיות גאים בכל אשר עשו ובכל אשר אנחנו הוספנו לפועלם.

גיורא מסד

התייחסות לתגובה של גיורא

אני רוצה להודות לגיורא על התגובה שלו. למדתי ממנה הרבה וזהו בדיוק הדיון שרציתי לעורר בעזרת המאמר שלי. הוספת ההקשר של מלחמת העצמאות ואף של מלחמת העולם השנייה ותוצאותיה, חשובה להבנת הפעולות שנעשו על ידי היישוב היהודי במלחמת העצמאות ובפרט באזורנו.

ובכל זאת אני רוצה להבהיר שלוש נקודות שהועלו על ידי גיורא:

טענה מרכזית היא שערביי האזור ברחו ולא גורשו. לדעתי לא קיים הבדל מהותי בין השניים. בעבודתי אני מתאר כיצד רוב תושבי הכפר אלדאמון ברחו לפני כיבוש הכפר בגלל הפגזות של צה"ל על הכפר והשאר גורשו כאשר הכפר נכבש.

הציטוט לפיו נותרו בערב אלע'וארנה רק 15-20 גברים לאחר בקשת חברי כפר מסריק לגרש אותם, מעיד שהגירוש נעשה בהצלחה. לכן בעיני **אין הבדל מהותי בין גירוש להברחה**.

בנוגע לטענה לפיה "חברי כפר מסריק לא לקחו את אדמתם" – במקרה של הכפר אלדאמון חברי כפר מסריק אמנם קיבלו את האדמה ממדינת ישראל וצה"ל זאת לאחר שנלקחה מכפר אלדאמון.
במקרה של ערב אלע'וארנה, חשוב לי לציין כי אורח החיים הבדווי לא תואם להגדרות המשפטיות המערביות הקלאסיות ולכן לדעתי **יש לבחון את הזכות על הקרקע גם מהזווית של שימוש בקרקע ותחושת שייכות לקרקע** כפי שפירטתי בעבודתי. בשני המקרים קשה להבנתי להסכים, כי חברי כפר מסריק "לא לקחו את האדמות".

חשוב להבדיל בין דיון על עובדות היסטוריות כפשוטן לבין דיון על צדקת הפעולות שננקטו. חברי כפר מסריק הרוויחו מגירוש אלדאמון גם אם לא לקחו חלק בגירוש עצמו.

כאמור -חברי כפר מסריק (וחברי עין המפרץ) כן לקחו חלק בגירוש ערב אלע'וארנה. בניגוד

לטענות של גיורא אני עומד מאחורי הטענה שלי כי נגרם עוול (חוסר צדק) לערביי האזור כי לדעתי גירוש בני אדם מבתיהם וכפרים שלמים מ"אדמתם" הוא מעשה לא צודק.

יחד עם זאת אני מכיר בכך שזהו דיון מורכב ובהחלט קיימים טיעונים להצדקת פעולות חברי הקיבוץ והמדינה. אני רוצה להשאיר לכם את השאלה הפתוחה לגבי הצדקתן של אותן פעולות.

אור רייז

עמק זבולון, ע'וורנה וטרנספר

*** הערת המערכת: את תגובתו של יראון לא הספקנו לשלוח לאור לפני הוצאת העיתון.**

בעקבות רשימתו של אור רייז בעיתון הקודם, שלוש הערות:

ראשית - שגיאה נפוצה שהשתרשה אצל רובנו, לכנות את חבל הארץ בו ממוקם כפר-מסריק כעמק זבולון. השם עמק זבולון חדש יחסית וניתן לאזור בטעות ע"י הנהלת הקרן הקיימת עם תחילת רכישת האדמות באזור ותחילת ההתיישבות היהודית בתקופת המנדט הבריטי. במחקרים שנעשו בשנים המאוחרות יותר הסתבר שכל אזור עכו והקריות ועד למרגלות הכרמל נמצא בתחום נחלת שבט אשר, (עם מסדרון צר לים כנראה באזור הקישון עבור שבט זבולון). לכן מן הראוי לכנות את העמק שלנו בשמות נכונים יותר כמו עמק עכו, מישור הקריות, ואפילו מפרץ חיפה יהיה נכון יותר.

הערה נוספת לגבי שבט הע'וארנה שמוזכר ברשימה של אור: מקור שמם של שבטי הבדואים הללו הוא על שם האזור בהם נהגו להתיישב – על גדות הנחלים. אנחנו מכירים את האזור הזה בשמו הערבי – הע'ור. מכאן שמוצאם של הבדואים שחיים לאורך הנחלים גם נתן להם את שמם – הע'וארנה.

הערה שלישית: עם תחילת המאה הקודמת, כשהחלה קניית האדמות ע"י היהודים, נקנו גם רוב האדמות בעמק עכו ביניהן אלו שמקיפות את אזור נחל הנעמן. על כך כותב יוסף וייץ עצמו וקטעים מדבריו מופיעים בספר חצי היובל של כפר מסריק שיצא לאור בשנת 1958. על בסיס הקרקעות האלו שנרכשו ע"י הקק"ל הוקמו מאוחר יותר עין המפרץ וכפר מסריק.

ראוי להדגיש שעם קניית האדמות הוטל על בעלי הקרקע שנמכרה (עשירים ערבים שישבו בכלל בלבנון) לפצות את החקלאים שעיבדו אותן כאריסים ולהבטיח שיעזבו את המקום. נכון שברוב המקרים זה לא מה שקרה ולכן – כשבאים לתאר את מעשה המתיישבים בעמק שלנו, בשנות השלושים והארבעים של המאה העשרים – ולקרוא לזה "טרנספר" זאת הסתכלות שגויה מאחר והיא נעשתה על יסוד רכישה חוקית ומוכרת ועל פי החוקים המנדטוריים של התקופה.

מנגד, מייסדי הקיבוצים עשו את כל שנדרש מהם על מנת שהאדמות שנמסרו להם למשמרת ע"י המוסדות המיישבים, לאחר שנרכשו בכסף רב, אכן יעובדו על ידם ושערביי הע'וארנה לא ימשיכו להתגורר בהם.

לעומת זאת, כאשר מדברים על הכפרים הערבים שנכבשו במלחמת העצמאות 1948 בהחלט ניתן לומר שכפרים שהיו עוינים והשתתפו בפועל בהתקפות על יהודים ועל התנועה בכבישים, נכבשו במהלך המלחמה – בהם אכן נעשו פעולות כדי לגרשם מהכפרים ולמחוק כפריהם.

יראון שדה.

רסיסי תרבות שכדאי לדעת עליהם- קריאה ראשונה.

(בתקווה שנוכל לקיים הכל לפי התכנית)

ששי תרבות- 14 לינואר- המפגש עם דבורה גנני **נדחה** לזמנים בריאים יותר.

ששיתרבות -28 לינואר- " שלושה בכרטיס אחד" מפגש היכרות במסגרת חיבו"ק (חיבור לקהילה)

והפעם עם: נווה פילר ("פרלמן")

סלע בן חיים-(אלטיט)

קורל אבנון

שלושתם בעלי מקצועות מעניינים ושווה להכירם.

21.1- **נטיעות** טו בשבט

3.2- **מועדון הסרט הטוב** - חמישי בערב- סרט דוקומנטרי "זרובבל ארבל"- ציוני- לוחם – פלאח ושיחה עם היוצרים.

10.2- שוב חמישי בערב- ערב על מאיר אריאל

12.2- **הצגת ילדים** במועדון במסגרת המנוי

18.2- **ששיתרבות-** סרט דוקומנטרי "בית כאן בית שם וים אינסופי ביניהם" על הקומונה הברזילאית בכרמל שיש לה קשר עמוק עם כפר מסריק.- לאחר הסרט- שיחה עם מפיק הסרט- זאב קוליקובסקי.

28.2- הצגת ילדים במועדון במסגרת המנוי.

היו עימנו.

ליאור ב ואיטה א

אלו שבאים ואלו שיוצאים

ברוכה הבאה הביתה

הגר רייז

עם שחרורה מצה"ל

נחיתה רכה ומוצלחת באזרחות
וקליטה מהירה וטובה בקיבוץ

ברכות חמות **לגיוס**

למאור ארליך כספורטאי מצטיין

ולשיר כהן – שמצטרף לחיל האוויר

צאתכם לשלום ושובכם בשלום.

וברכה מיוחדת וגדולה

לבנות ובני גרעין צבר

שהתגייסו כמעט כולם בקבוצה אחת
גדולה למחווה אלון

לטירונות+לימוד עברית

אתם מתחילים דרך חדשה ויפה

בהצלחה לכולכם ואנחנו מלווים אתכם
בתקווה ובאמונה.

אומני העבר עדיין מככבים

בעיתון הקודם סיפרנו על ביקור במוזיאון לאומנות בעין חרוד. להפתעתנו וגאוותנו ראינו בחזית המוזיאון פסל מרשים של **קובה לייבל** – חבר כפר מסריק ותיק. כדי שגם אתם תשתתפו בהנאה ובגאווה אנחנו שמחים להציג את הפסל שמוצב על דופן בריכת נוי מרשימה -

על השלט - שמו של קובה ושנות חייו

גלריית היצירות

לפני זמן מה שלח אלי אופיר שטהל קישור לאינטרנט ובו מידע על אתר מעניין וחשוב. מאגר זה כולל את יצירות הקיר שעד כה נאסף אודותיהן מידע. המאגר מתעדכן וניתן לפלח את אופן הצגת המידע לפי מאפיינים: יישוב, אמן, טכניקה, תקופה או נושא. בחיפוש שעשיתי גיליתי אוצר ממש. מאות ואולי אלפי יצירות של אומנים ישראלים בתקופה של מאה שנה ויותר. היצירות מסודרות ונגישות ואני ממליץ לכם להכיר את האתר הזה.

בחיפוש שעשיתי מצאתי את אומני כפר מסריק לדורותיהם כמו: **מאיר מוזס, קובה לייבל, עדה שטהל,** ועד יצירות חדשות יחסית כמו שעון השמש על הדשא וקיר המוזאיקה על חדר האוכל ואפילו את הרצפה הישנה של חדר האוכל הראשון.

אחת היצירות האחרונות שנוספו באתר היא החסידה עם התינוק שעל קיר בית התינוקות – שעיצב **אביטל מסד**.

קיר מעוצב בקרמיקה צבועה של עדה שטהל

חסידה מביאה תינוק – של אביטל מסד

תודה לאופיר שהסב את תשומת ליבנו לאתר:

https://www.wallart.org.il/artwork/?city%5B%5D=1106&city%5B%5D=1664&submit=%D7%97%D7%99%D7%A4%D7%95%D7%A9

מוא"ז מטה אשר מודיעה

הנדון: **הנחיות לציבור – מניעת דגירת זחלי יתושים**

עקב שינויים במזג אוויר וכדי לייעל את המאבק בנגע היתושים הפעילים הכוללים מספר זנים, שחלקן מתרבים במוקדי מים נמוכים וחיים מחוץ למים ועם נגיף הדנגי המועבר גם על ידי יתוש הנמר האסיאתי, שכולל הדברה מאורגנת. ממליצים אנו לפעול גם ברמה הביתית ולמנוע ככל שניתן היווצרות תנאים המאפשרים דגירת יתושים.

.

איך ניתן למנוע דגירת יתושים?

- ריקון כלים בחצר ממים רדודים: עציצים, דליים, חביות, צמיגים, כדים בבתי עלמין וכדומה.
- בדיקת מרזבים ופתיחת סתימות.
- מניעה ותיקון נזילות מים בחצר, בגינה ובביוב
- ניקוז שלוליות בחצרות ובגגות הבתים
- דיווח למזכירות הישוב/ למועצה על מצבורי של מי גשמים
- דיווח למזכירות הישוב/ למועצה על זרימת מים/ שפכים
- לוודא שאין הצפות במרתפים ובמקלטים

בעזרתכם נוכל להפחית את מטרד היתושים ולמנוע התפתחות של מחלות. לכן אנו ממליצים:

1. להתקין רשתות בחלונות הבתים
2. להקפיד על שימוש בתכשירים דוחי יתושים

ניתן לפנות למחלקה בכל נושא או שאלה, לירמי 050-3794620

טלפון במשרד 9879662/658

דוא"ל: irmi@matteasher.org.il

ספר מומלץ וחשוב

<u>מהפכת הקשב-</u> לנצח במציאות
דיגיטלית מערערת/ ד"ר מיכה גודמן

לאחרונה רכשנו את הספר <u>מהפכת הקשב</u> לספרייה. הספר מראה איך ההתמכרות לפלאפון הורסת לכולנו את הקשב. אבדן הקשב היא הבעיה המרכזית של דורנו.

המהפכה הדיגיטלית ופלישת הטלפונים החכמים, עוררו שני משברים אקוטיים שהשפיעו על החברה האנושית כולה: המשבר הפוליטי שיצר קיטוב ושיח אלים, והמשבר הפסיכולוגי, שהוביל לעליה ברמות הדיכאון והחרדה בכל העולם.

שני המשברים האלו קשורים זה לזה. שניהם תוצאה של <u>גרעון בכמות תשומת הלב הפנויה של בני האדם.</u>

ד"ר מיכה גודמן מפענח את הכוחות הפועלים כיום בעולם. כיצד הם מעצבים את המציאות החדשה ואיך ניתן לשגשג בתוכה.

מהפכת הקשב הוא ספר פוקח עיניים שהתובנות שלו עוצמתיות והמסקנות שלו מפתיעות.

הספר חשוב ומשנה הרגלים וקריטי להבנת המציאות של ימינו.

<u>ב -26.12022 נפגש עם רונית רייז</u>
<u>מעין המפרץ לשיחה על הספר.</u>
<u>פרטים בהמשך.</u>

הספרניות

הירהורון – של רון כהן

שוב הקורונה עוצרת אותנו לחשוב.

משכיבה אותנו קצת במיטה

להשתעל ולהרהר – איפה טעינו?

למה הטבע בועט בנו ככה?

ואני אומר – זה הזמן לקום,
לצאת לגינה

וליהנות ממלך הביצה הריחני

שלו יש חסינות טבעית לקורונה

כי אין לו דרישות מהעולם.

ואנחנו...?

לבריאות חברים, לבריאות!

ראיון פינג פונג
עם עדי בלישה דוכס

עדי, בת 30 נשואה לנדב דוכס.
אני מרפאה בעיסוק ועובדת בתיכון ליאו-באק בחיפה במערך כיתות תקשורת לתלמידים על הספקטרום האוטיסטי.

1. **למה בחרת לגור בכפר מסריק?**

כשאני ונדב הכרנו הוא גר בקיבוץ, וכך גם כל המשפחה שלו. הגעתי והתאהבתי בשקט, בירוק ובקהילה. בתור ילדה גדלתי בקיבוצים באזור עוטף עזה, ככה שהכרתי ואהבתי את סגנון החיים בקיבוץ, הקהילה והמרחבים. תמיד ידעתי שאני רוצה לבנות את הבית שלי במקום כמו שאני גדלתי בו .

2. **מה החוויה הראשונה הזכורה לך מהקיבוץ?**

זו לא החוויה הראשונה אבל זכורה לי מאוד מסיבת פורים הראשונה שלי בכפר מסריק. אחרי הרבה זמן שלא הייתי בפורים בקיבוץ היה כייף שוב להיות במסיבה כזו, שמכל שכבות הגילאים מגיעים אליה ונהנים ביחד.

3. **מה את אוהבת לעשות בזמנך הפנוי?**

אני אוהבת לצאת לטבע,לבשל ולהיות עם חברים ומשפחה .

4. **איזה מקום חוץ מהבית, את אוהבת בקיבוץ ולמה?**

אני אוהבת את גבעת הדייגים. מההתחלה שהגעתי לקיבוץ אהבתי אותה, אבל היא הפכה להיות יותר מיוחדת ומשמעותית אחרי שהתחתנו בה בחתונה קטנה בשיא הקורונה.

5. **ספרי לנו משהו שאנחנו לא יודעים עליך?**

אני ממש אוהבת סדר וניקיון, יוצא לי לפחות פעם אחת ביום לשאוב את הבית (;

6. **לסיום סיומת, למי את מגלגלת את הפינג פונג הלאה?**

אני מעבירה את הפינג פונג להדר מעוז בוסקילה.

ראיינה: **אסנת אבנון**

צוות הגמלאים הצעירים הזמין את כל בנות ובני גיל הזהב למסיבה.
הסיבה למסיבה – סיום שנת 2021 ופתיחת שנה אזרחית חדשה ובעיקר כדי לחגוג ימי הולדת עגולים לבעלי השמחה – בני ה- 70 ביחד עם אלו שמלאו להם 80 וגם עם האחד והיחיד שחגג בסוף החודש – 90 שנה!

מספרים שאיציק קדמי עלה לאוטובוס והנהג היה בטוח שתעודת הזהות שלו היא מזוייפת – הוא לא האמין שאיציק כבר בן 90 ...

גם אנחנו לא – אבל חגגנו כולנו את ימי ההולדת בשמחה.

את העוגה המיוחדת הכינה במיוחד נעמי מזרחי

לנוחותכם מצורפת טבלה מעודכנת של מדיניות הבדיקות בתקופת האומיקרון למחוסנים ולכאלה שלא התחסנו.
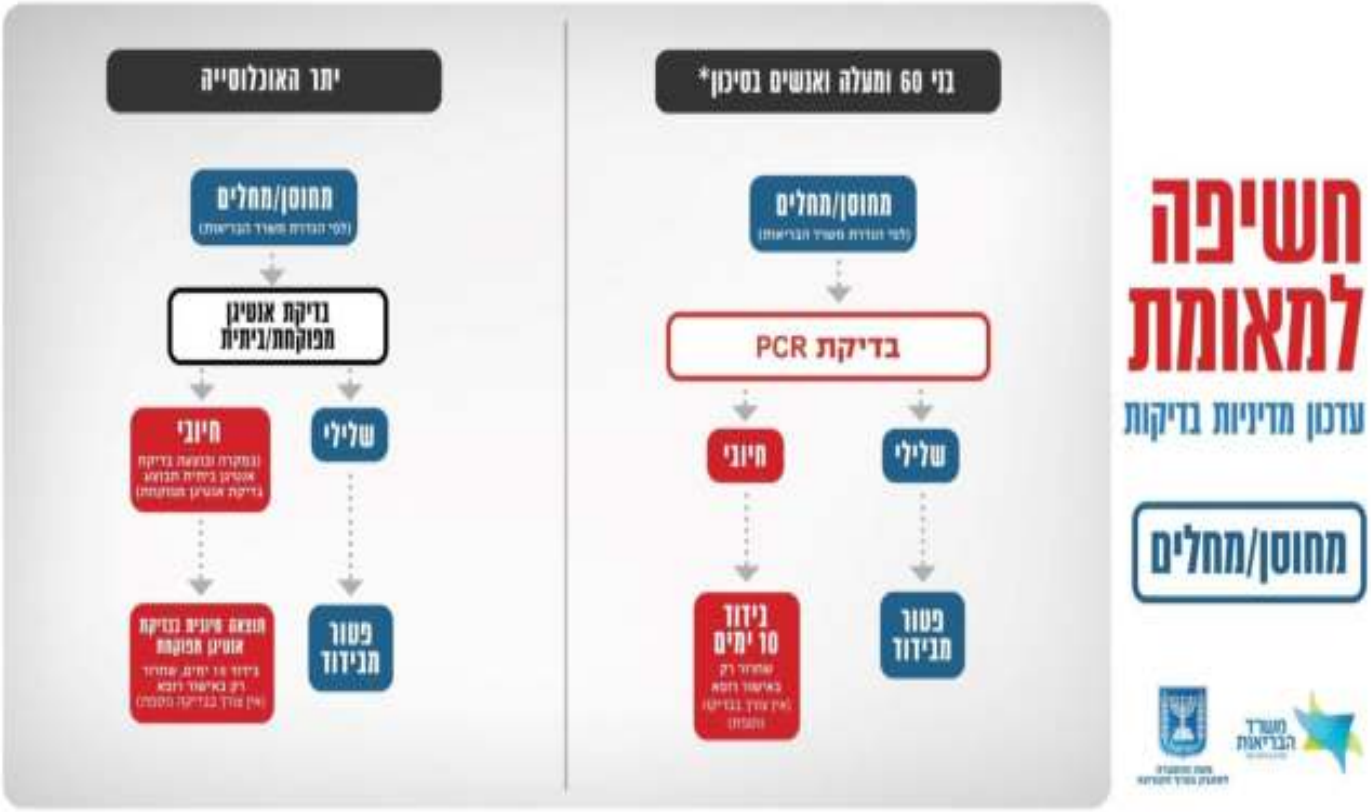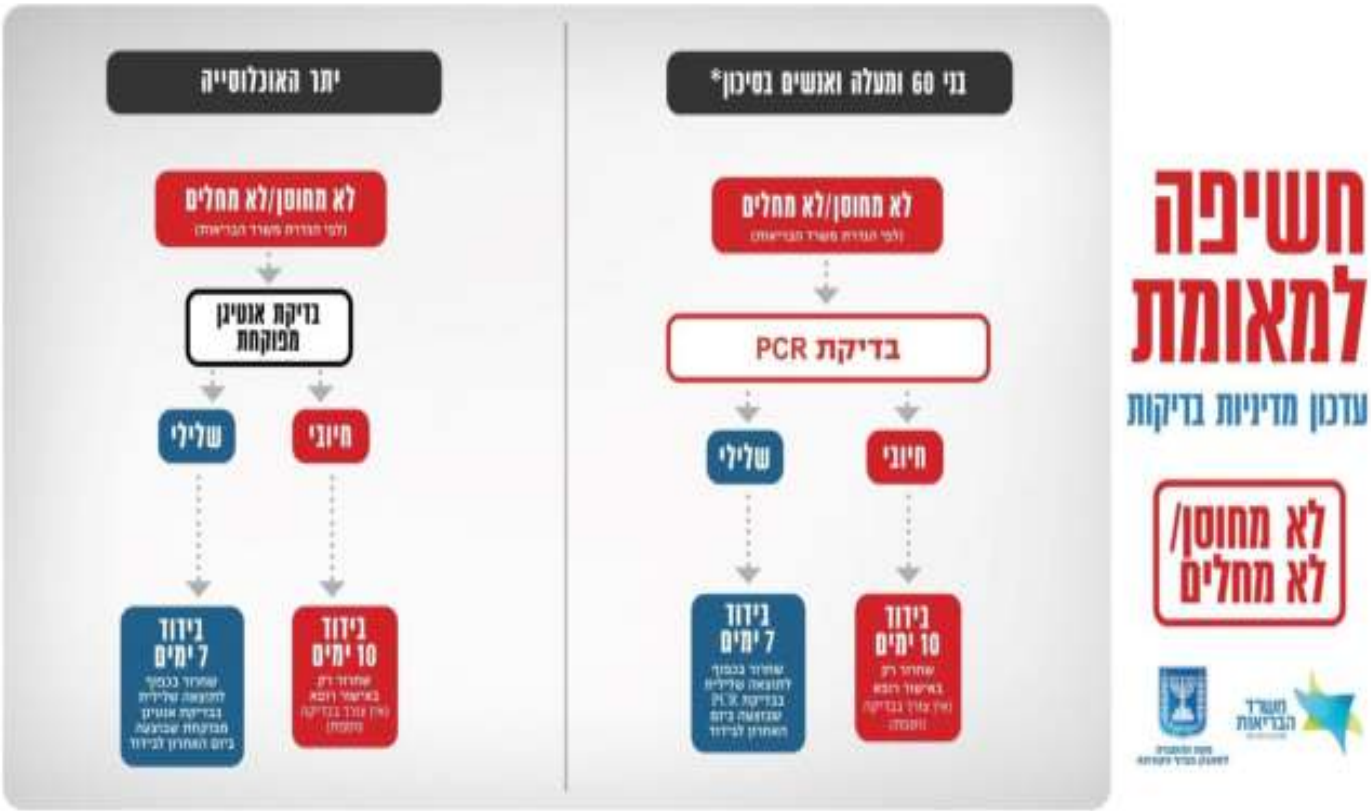
צח"י המקומי מדגיש את חשיבות המשמעת האישית והחברתית שתאפשר לנו לשמור על שגרה סבירה ולהמנע מבידודים ומחלה מיוחרת.